

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว๖๕

สำนักทะเบียนกลาง

ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การชักซ้อมแนวทางปฏิบัติกรณีการรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาปัญหาความเดือดร้อน
ของประชาชนในหมู่บ้านในระบบ Thai QM

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางปฏิบัติกรรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน จำนวน ๑ ชุด
๒. เป้าหมายการดำเนินการแก้ไขปัญหบ้านที่อยู่อาศัยไม่มีบ้านเลขที่ จำนวน ๑ ชุด
ในฐานข้อมูลฯ ระบบ Thai QM

ด้วยสำนักทะเบียนกลางได้รับแจ้งข้อมูลจากศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคน
ทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) เกี่ยวกับการสำรวจข้อมูลปัญหาความเดือดร้อน
ของประชาชนในหมู่บ้านในระบบ Thai QM ในภาพรวมของประเทศ ประเภทความเดือดร้อนที่ไม่สามารถ
แก้ไขด้วยตนเองได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกี่ยวข้องกับภารกิจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร
กรณีบ้านที่อยู่อาศัยไม่มีบ้านเลขที่ และกรณีข้อมูลของบ้านที่มีเลขที่บ้านและทะเบียนบ้าน แต่ไม่มีสภาพความเป็นบ้าน

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การแก้ไขปัญหเกี่ยวกับกรรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน
การจัดทำเลขประจำบ้าน ทะเบียนบ้าน และการปรับปรุงฐานข้อมูลเกี่ยวกับบ้านที่มีเลขที่บ้านและทะเบียนบ้าน
แต่ไม่มีสภาพความเป็นบ้านให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหความเดือดร้อนของประชาชน
ในหมู่บ้านในระบบ Thai QM ในภาพรวมของประเทศ จึงขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติกรณีการรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน
เพื่อให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นประสานขอข้อมูล “บ้านที่อยู่อาศัย
ไม่มีบ้านเลขที่” ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักทะเบียน จากฐานข้อมูลปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน
ในหมู่บ้านในระบบ Thai QM ของอำเภอที่สำนักทะเบียนตั้งอยู่ ซึ่งได้มีการสำรวจเอาไว้เรียบร้อยแล้ว มาใช้เป็น
ฐานข้อมูลในการดำเนินการแก้ไขปัญหบ้านที่ไม่มีเลขประจำบ้าน

๒. เมื่อนายทะเบียนได้ข้อมูลของบ้านที่ไม่มีบ้านเลขที่จากฐานข้อมูลในระบบ Thai QM แล้ว
ให้แจ้งไปยังเจ้าของบ้านในฐานะเจ้าบ้านนำเอกสารหลักฐานมาแจ้งขอเลขประจำบ้าน อาทิ บัตรประจำตัว
ของผู้แจ้ง หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์การครอบครองที่ดินที่ปลูกสร้างบ้าน หนังสืออนุญาตการปลูกสร้างหรือใบรับแจ้ง
การก่อสร้างอาคารที่ออกให้โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่น เป็นต้น และดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ว่าด้วยเรื่องกรรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน ดังนี้

๒.๑ ให้นายทะเบียนตรวจสอบสภาพบ้าน หากผลการตรวจสอบพบว่าเป็นบ้านตามความหมาย
ของคำว่า “บ้าน” มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
ให้ดำเนินการกำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้าน โดยอาศัยแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง
ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๓๒ และข้อ ๓๒/๒ แล้วแต่กรณี

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความรวดเร็ว สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในหมู่บ้านในระบบ Thai QM ในภาพรวมของประเทศ สำนักทะเบียนกลางได้กำหนดเป้าหมายการแก้ไขปัญหาบ้านที่ไม่มีเลขประจำบ้าน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ (ในห้วงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖) โดยให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นกำหนดเลขประจำบ้านไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนข้อมูลบ้านที่อยู่อาศัยไม่มีบ้านเลขที่ในฐานข้อมูลฯ Thai QM รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒.๒ กรณีที่ปรากฏข้อมูลจากฐานข้อมูลฯ ในระบบ Thai QM หรือนายทะเบียนได้รับแจ้งกรณีบ้านที่มีเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้าน แต่ไม่มีสภาพความเป็นบ้าน ถูกปล่อยทิ้งร้าง หรือถูกทำลายจนหมดสภาพความเป็นบ้าน ให้นายทะเบียนตรวจสอบข้อเท็จจริง และปรับปรุงข้อมูลเกี่ยวกับบ้านให้ถูกต้อง โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๓๔ ข้อ ๓๔/๑ และข้อ ๓๕ แล้วแต่กรณี

อนึ่ง การดำเนินการแก้ไขปัญหากรณีบ้านที่ไม่มีเลขประจำบ้าน และการปรับปรุงฐานข้อมูลเกี่ยวกับบ้านให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สำนักทะเบียนกลางได้มอบหมายให้ ส่วนการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๔-๖ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและขับเคลื่อนการดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจิระ)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๓-๖

แนวทางปฏิบัติกรณีการรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน
เพื่อแก้ไขปัญหาค่าบ้านที่ไม่มีเลขประจำบ้านในระบบ Thai QM และฐานข้อมูลเกี่ยวกับบ้าน

๑. การรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน กรณีการขอเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้าน

๑.๑ ให้นายทะเบียนถือปฏิบัติการรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดให้ทุกบ้านมีเลขประจำบ้าน บ้านใดยังไม่มีเลขประจำบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งเพื่อขอเลขประจำบ้านภายใน ๑๕ วันนับแต่วันสร้างบ้านเสร็จ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเจ้าบ้านอาจขอให้นายทะเบียนกำหนดเลขประจำบ้านและออกทะเบียนบ้านชั่วคราวว่าอยู่ในระหว่างการก่อสร้างได้

๑.๒ เมื่อเจ้าบ้านหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียน ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นเพื่อขอเลขประจำบ้าน และเมื่อได้ตรวจสอบแล้วว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารกำหนด ให้นายทะเบียนกำหนดเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้าน ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี ดังนี้

๑) การขอเลขประจำบ้าน และทะเบียนบ้านหรือทะเบียนบ้านชั่วคราว ให้นายทะเบียนพิจารณาตรวจสอบสภาพบ้าน บ้านที่ปลูกสร้างอยู่ในเขตหรือนอกเขตประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และเอกสารแสดงสิทธิครอบครองที่ดิน โดยอาศัยระเบียบฯ ข้อ ๓๒

๒) การขอเลขประจำบ้าน กรณีบ้านอยู่ระหว่างการก่อสร้าง ซึ่งจะต้องตรวจสอบสภาพบ้าน โดยบ้านอย่างน้อยจะต้องมีการก่อสร้างในส่วนที่เป็นรากฐานของบ้านและมุงหลังคาเรียบร้อยแล้ว กรณีดังกล่าว ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราว โดยระบุข้อความว่า “บ้านอยู่ระหว่างก่อสร้าง” สำหรับบ้านที่มีหลักฐานการอนุญาตปลูกสร้าง และ “บ้านอยู่ระหว่างก่อสร้าง (ไม่มีใบอนุญาตปลูกสร้าง)” สำหรับบ้านที่ไม่มีหลักฐานการอนุญาตปลูกสร้าง แล้วแต่กรณี โดยอาศัยระเบียบฯ ข้อ ๓๒/๒

ทั้งนี้ เมื่อนายทะเบียนได้กำหนดเลขประจำบ้านและจัดทำทะเบียนบ้านเรียบร้อยแล้ว ให้แนะนำให้บุคคลที่อาศัยอยู่ในบ้าน แจ้งการย้ายที่อยู่เข้าไปในทะเบียนบ้านที่ได้อาศัยอยู่จริงด้วย

๒. การรับแจ้งเกี่ยวกับบ้าน กรณีการรื้อบ้าน บ้านถูกปล่อยให้ทิ้งร้าง บ้านถูกทำลายจนหมดสภาพความเป็นบ้าน

กรณีที่ปรากฏเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้าน ของบ้านที่ไม่มีสภาพความเป็นบ้าน อันเกิดจากบ้านที่ถูกรื้อ หรือถูกปล่อยให้ทิ้งร้างจนไม่มีสภาพความเป็นบ้าน หรือบ้านถูกทำลายจนหมดสภาพความเป็นบ้าน กรณีดังกล่าว ให้นายทะเบียนถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แล้วแต่กรณี ดังนี้

๒.๑ กรณีมีการแจ้งการรื้อบ้าน ให้นายทะเบียนตรวจสอบว่าได้มีการรื้อบ้านดังกล่าวแล้ว และให้จำหน่ายเลขประจำบ้าน ทะเบียนบ้าน และสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน กรณีที่มีรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน ให้ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการแจ้งการย้ายที่อยู่ด้วย โดยอาศัยระเบียบฯ ข้อ ๓๔

๒.๒ กรณีบ้านถูกรื้อหรือถูกปล่อยทิ้งร้างจนไม่มีสภาพความเป็นบ้าน กรณีที่นายทะเบียนตรวจพบหรือได้รับแจ้งจากบุคคลใดว่าบ้านถูกรื้อหรือถูกปล่อยทิ้งร้างจนไม่มีสภาพความเป็นบ้าน และตรวจสอบว่าได้มีการรื้อบ้าน หรือไม่มีสภาพความเป็นบ้านแล้ว

หากผลการตรวจสอบปรากฏว่าบ้านถูกรื้อหรือถูกปล่อยทิ้งร้างจนไม่มีสภาพความเป็นบ้านมาแล้วไม่ถึง ๑๘๐ วัน ให้นายทะเบียนจัดทำประกาศสำนักทะเบียนแจ้งข้อความให้เจ้าบ้านหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของบ้านดังกล่าวมาติดต่อเพื่อแจ้งย้ายออกและจำหน่ายทะเบียนบ้านภายใน ๓๐ วัน และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ไม่มีบุคคลใดมาติดต่อดำเนินการ ให้นายทะเบียนจำหน่ายทะเบียนบ้าน และย้ายรายการบุคคลในทะเบียนบ้านไปเข้าไว้ในทะเบียนบ้านกลาง

กรณีผลการตรวจสอบพบว่าบ้านถูกรื้อหรือถูกปล่อยทิ้งร้างจนไม่มีสภาพความเป็นบ้านมาแล้วเกินกว่า ๑๘๐ วัน ให้นายทะเบียนจำหน่ายทะเบียนบ้าน และย้ายรายการบุคคลในทะเบียนบ้านไปเข้าไว้ในทะเบียนบ้านกลาง โดยไม่ต้องจัดทำประกาศสำนักทะเบียน

ทั้งนี้ โดยอาศัยระเบียบฯ ข้อ ๓๔/๑

๒.๓ กรณีบ้านถูกทำลายจนหมดสภาพความเป็นบ้าน

กรณีที่มีการแจ้งให้ถือปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๓๔

กรณีที่ไม่มีการแจ้งภายใน ๑๕ วันนับแต่บ้านถูกทำลาย ให้บันทึกสาเหตุที่บ้านถูกทำลายในทะเบียนบ้านพร้อมระบุข้อความด้วยหมึกสีแดงด้านหน้าใต้คำว่าทะเบียนบ้านว่า “ทะเบียนบ้านชั่วคราว” และติดต่อเจ้าบ้านมาดำเนินการแจ้งย้ายที่อยู่ ทั้งนี้ หากเกินระยะเวลา ๑๘๐ วันนับแต่วันที่บ้านถูกทำลาย ให้นายทะเบียนย้ายรายการบุคคลในทะเบียนบ้านไปเข้าไว้ในทะเบียนบ้านกลาง โดยอาศัยระเบียบฯ ข้อ ๓๕

ส่วนการทะเบียนราษฎร
สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

เป้าหมายการดำเนินการ
แก้ไขปัญหาบ้านที่อยู่อาศัยไม่มีบ้านเลขที่ในฐานะข้อมูลฯ ระบบ Thai QM
ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

ที่	หัวระยะเวลา	เป้าหมาย ระดับ อำเภอ (ครัวเรือน)	เป้าหมายการดำเนินการ ๑๙๒,๙๕๕ ครัวเรือน			หมายเหตุ
			กำหนดเลข ประจำบ้าน (ครัวเรือน)	คิดเป็น ร้อยละ	ดำเนินการ แล้วเสร็จ (อำเภอ)	
๑	ระยะที่ ๑ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม - ธันวาคม ๒๕๖๕	๕๐๐	๑๓๗,๒๕๕	๗๑.๑	๗๘๖	
๒	ระยะที่ ๒ ตั้งแต่เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๖	๕๐๐	๒๗,๐๕๔	๑๔.๐	๖๐	
๓	ระยะที่ ๓ ตั้งแต่เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖	๕๐๐	๑๐,๓๙๒	๕.๔	๑๓	
๔	ระยะที่ ๔ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๖	๕๐๐	๖,๒๑๐	๓.๒	๓	
รวมทั้งสิ้น			๑๘๐,๙๑๑	๙๓.๘	๘๖๒	

หมายเหตุ :

- ๑ กำหนดเป้าหมายแบ่งเป็น ๔ ระยะ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ ดังนี้
 - ระยะที่ ๑
 - (๑) อำเภอที่มีข้อมูลของบ้านฯ เกินกว่า ๕๐๐ ครัวเรือนขึ้นไป ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ เป็นจำนวน ๕๐๐ ครัวเรือน
 - (๒) อำเภอที่มีข้อมูลของบ้านฯ ไม่เกิน ๕๐๐ ครัวเรือน ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จทุกครัวเรือน
 - ระยะที่ ๒ - ๔ ให้ใช้หลักเกณฑ์ตามระยะที่ ๑ (๕๐๐ ครัวเรือน) ของจำนวนบ้านที่คงเหลือเป็นเป้าหมายในการดำเนินการต่อไป
๒. เมื่อได้ดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดแล้ว จะคงเหลือบ้านฯ ที่ดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จำนวน ๑๒,๐๔๔ ครัวเรือน (ในพื้นที่ ๑๑ อำเภอ) คิดเป็นร้อยละ ๖.๒ ของจำนวนทั้งหมดในฐานข้อมูลฯ ในระบบ Thai QM ซึ่งสำนักทะเบียนกลางจะได้กำหนดเป้าหมายในส่วนที่เหลือให้สอดคล้องกับข้อมูลในช่วงเวลาดังกล่าวต่อไป

ส่วนการทะเบียนราษฎร
 สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง